



ತಾಯಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬಹಳಮ್ಮ ವಿವರಗಳನ್ನು ತನಗಲ್ಲಿ  
ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲಂತಹದ್ದು.

ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿಯಂತೂ ಬಿದ್ದ ಕನ್ನ ಬಹಳ ಭಯಾನಕವಾಗಿತ್ತು. ಮನುಕು  
ಬೇಳಿದಿಗೆಳಿನಲ್ಲಿ ನೆಲಕ್ಕಪಳಿಸಿದ ತಾಯಿ, ರಕ್ತವನ್ನು ಸೋಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕೇಂಪು  
ಹುಟ್ಟಿಮೆಯ ಚಂಡ್ರ, ಕಣ್ಣುಂದೆಯೇ ಕರಿಗಿ ಹೋದ ಪೈಪಿ ಹೇಮುಂತ....

ಪನು ಈ ಕಣಿನ ಅರ್ಥ...ತಾಯಿಗೆ ಅಪಾಯಿವಾಗಿರುವತೆ ಹೇಮುಂತನೂ  
ಅಪಾಯದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕೆಕೊಂಡಿರಬಹುದೇ?....ಅವನನ್ನು ಮುಗಿಸುವ ಸಂಚಯ ಈ  
ಕೊಂಡಿ ಬಂಗಲೀಯಲ್ಲಿ ನಡಯಿತ್ತಿರಬಹುದೇ? ಆ ಯೋಚನೆ ಬಂದಿದ್ದೇ  
ಕೃದಯ ಅವಳಿಗೆ ಕೇಳುವವು ಜೋರಾಗಿ ಹೊದೆದುಕೊಳ್ಳಲು ದಿನಗಳಿಗೆ.  
ಹಾಗಾಗಿರಲಿ ತನ್ನ ಹೇಮುಂತನಿಗೆ ಯಾವ ಅಪಾಯವೂ ಬಾರದಿರಲಿ  
ಎಂದು ಅವಳ ಮನಸ್ಸು ಒಳಿಸ್ತೇ ಹಾರ್ಡಿಸಿತು.

ಆದರೂ ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತನ್ನ ತಾಯಿ ಹೇಮುಂತಾಳ ಬಗ್ಗೆ ತನಗೆ  
ಅಕ್ಷೇತ್ರವಿದ್ವದಂತೂ ಹೊದಳ್ಳ ಆದರೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಅದು ಹೇಗೆ ಈಗ  
ಇರುವ ಸ್ವಿತ್ಯಿಯನ್ನೇ ಕಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ತಾಯಿ ಪಾಳ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡ್ಡಿರುವತೆ  
ಕನ್ನ ಕಂಡಿತು ಅವಳಿಗೆ ಬಹಳ ಅಕ್ಷಯವನ್ನಿಸಿತು.

ಸುಪ್ರಮಾನನ್ನು ಅಪಾರ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ  
ಸಂಕರಿಸಬಲ್ಲ ಸುಪ್ರಮಾನನ್ನು ಭೂತ, ವರ್ತಮಾನ ಭವಿಷ್ಯತ್ತ ಕಾಲಗಳ  
ಪ್ರಜ್ಞಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅವಳಿಗೆ ಏಲ್ಲೋ ಓದಿಕೊಂಡ ವಿವರದ  
ನೇನಪಾಯಿತು. ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದೇನೇಲ್ಲ. ಸುಪ್ರಮಾನನ್ನಿನ ಆಳ ಅಗಲವನ್ನು  
ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಅರಿತಕೊಳ್ಳಲಾಗಿಲ್ಲವಳ್ಳಿನಮ್ಮೆ ಸನಾತನರು,  
ಯೋಗಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಿಗೆ ಮೂಲಕ, ಯೋಗಾಕ್ಷರಿಯ ಮೂಲಕ, ತಮ್ಮ  
ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನಗುಣವಾಗಿ ಸುಪ್ರಮಾನನ್ನಿನ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು  
ಪಡೆಯುತ್ತಿರಬಹುದು. ಭಾರತದ ಹೆಮೆಯ ಗಣಿತಜ್ಞ ರಾಮಾನುಜನ್‌ರಿಗೆ  
ಕನ್ನನಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿಪ್ರವಾದ ಗಣಿತದ ಸಂಶ್ಲಭಗ್ಗು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದವಂತೆ.  
ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ವಾಕ್ಯತ್ವ ಅವರು ಅದನ್ನೇ ಬರದಿದ್ದುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಜರ್ಮನಿನಿಯಲ್ಲಿ  
ಹುಟ್ಟಿದ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗೀತ ಸಂಯೋಜಕ ಮತ್ತು ಸಿಯಾನೋ ವಾದಕ  
ಬೆಳ್ಳಾವೆನಾರಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಕುದುರೆಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಂದು  
ಕನ್ನ ಬಿಡ್ಡಿತಂತೆ. ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಚ್ಯದ ದೇಶವೊಂದರಲ್ಲಿ, ಕುದುರೆಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ  
ಹೋಗುತ್ತಿರುವತೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಪೂರ್ವ ರಾಗ ಸಂಯೋಜನೆಯೆಯ  
ರುಲಕೊಂಡು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದಂತೆ....ಎಕ್ಕಿರವಾದಾಗ ಅವರು ಆ  
ರಾಗದ ರುಲಕ್ಕೆನ್ನೇ ಮರ್ತಿದ್ದರಂತೆ, ಮತ್ತೆ ಎಂದೂ ನಿಜವಾಯಿಲೂ  
ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಚ್ಯದ ದೇಶವೊಂದರಲ್ಲಿ, ಕುದುರೆಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗ ಸುತ್ತ  
ಕಾಣಿವ ದೃಢಗೊಳ್ಳಲ್ಪಡು ಬಿಟ್ಟರಿಚಿತವನ್ನಿಸಿ ಮರೆತು ಹೋದ ಆ ರಾಗದ  
ರುಲಕು ಮತ್ತೆ ನೇನಪಾಯಿತಂತೆ!..

ಹೀಗೆ ನಂಬಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಪಾಡವನ್ನು ಮಾಡುವ ಅದೇ ಸುಪ್ರಮಾನನ್ನು  
ತನ್ನ ತಾಯಿ ಕೊಂಡಿ ಬಂಗಲೀಯ ನೆಲಮಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು  
ಅರಿತು ಪ್ರತಿಮೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅರಿವಿಗೆ ತರಲು  
ಪ್ರಯೋಜಿಸಿರಬಹುದೇ?...ಅವಳಿಗೆ ಏನೊದೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ  
ಬಹಳಮ್ಮ ರಹಸ್ಯಗಳಿವೆ. ಎಲ್ಲೋ ಅಲ್ಲೋ ಒಂದು ಇಲ್ಲೋ ಒಂದು ರಹಸ್ಯವು  
ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವುದು ಬಿಟ್ಟರಿಚಿತವನ್ನಿಸಿತು ಅವಳಿಗೆ.

ಮತ್ತೆ ಅವಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಮಲಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.  
ಮೇಲೆಧ್ವಣಿಗೆ ರಮ್ಮಾಳ ನೇನಪಾಯಿತು. ಅವಳ ಜೊತೆಗೆ ಕೆರೆದಂಡೆಯಲ್ಲಿ  
ಕೆಳಿದೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದೇನೇಲ್ಲ.  
ಯೋಚಿಸಿದೆಪಳು ಅವಳಿಗೊಂಡು ಕರೆ ಮಾಡಿದೆ. ರಮ್ಮಾಳಿಗೂ ಒಬ್ಬೋಳಿ  
ಇದ್ದು ಬೆಳೆರವಾಗಿರಬೇಕು. ಕೆರೆದಂಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬರವ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಿನ  
ಒಷ್ಟಿದಳು.

‘ಅರ್ಮು ಮತ್ತು, ಇನ್ನು ಅರ್ಥ ಗಂಟೆಯೋಳಗೆ ಅಲ್ಲಿತ್ತೀರು...’ ಎಂದಳು.

ಮತ್ತುವೂ ಮುಖಿ ತೋಳಿದುಕೊಂಡು ತೊಟ್ಟಿದ ಕುತ್ತಾವನ್ನು

ಬದಲಾಯಿಸಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುವವ್ವು ಹೋತ್ತಿಗೆ ರಮ್ಮಾಳಾ ಹಾಜರಿದಳು.

‘ಚಕ್ಕಮ್ಮ...ಕೆರೆದಂಡೆವರಗೂ ಹೋಗಿ ಬರಿತ್ತೀವಿ...’ ಒಳಗೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದ  
ಚಕ್ಕಮ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾಡಿ ಆಕೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ಕಿಯೆಗೂ ಕಾಯದೆ  
ರಮ್ಮಾಳೋಂದಿಗೆ ಹೋರಬುದಳು.

ಭರತ ಹೇಳುತ್ತಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರಂಬಿ ಉದ್ದಾವನವನದತ್ತ ನೋಡಿ

ನಿಟ್ಟುಸೀರಿಟ್ಟಿಳ್ಳ. ಅವನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನಸ್ಸವಾಗಿ ಹೊರಬಂದರೆ ಸಾಕೆನ್ನಿತು.  
ಇಬ್ಬರೂ ಕೆರೆದಂಡೆ ತಲುಪಿದರು. ಈ ದಿನ ಮೋಡದ ವಾತಾವರಣವಿರದೆ  
ಪರಸರ ಶಿಫ್ಟ್ವಾಗಿತ್ತು. ಸಂಚೇಯ ಹೊಂಬಿಸಿಲು ಕೆರೆದಂಡೆಯನ್ನು  
ಬೆಳ್ಳಿಗಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಭಾನುವಾರವಾದ್ದರಿಂದ ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಕ್ಕಳೂ  
ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ದೋಳಿ ವಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದನ್ನು  
ನೋಡುವುದೇ ಸಂಹೋಡವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಇಮ್ಮೆ ಜನಜಂಗಾಳಿ ಇದ್ದರೂ  
ಕೆರೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾತುಕೋಳಿಗಳು ಗುಂಬ್ಜೊಂದು ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವು  
ಕಾಂಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಇಬ್ಬರೂ ಕೆರೆಗೆ ಸಮೀಕ್ಷಾದ ಕಲ್ಲು ಬಂದೆಯೋಂದನ್ನು  
ಒರಿಕೊಂಡು ಪುಲಿತರು. ಮತ್ತು ಎಂದಿನಂತಿಲ್ಲವೇನೀತಿ ರಮ್ಮಾಳಿ.

‘ಮತ್ತು, ಯಾಕೋ ತುಂಬಾ ಡಲ್ಲಾ ಗ್ರಿಡ್ಯುಯಲ್ಲ, ಏನಾಯ್ದೇ?’

‘ಹಾಗೇನಿಲ್ಲ ಕಣೆ, ಬೆಳ್ಳಿಗಿನಿಂದ ಸಣ್ಣಗೆ ತಲೆನೋವು, ಜೊತೆಗೆ ನಂದಿಗೆ  
ಹೋಗಿ ಬಂದ್ಯೋ ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಬಗ್ಗೆನಿಂದ ವಿಹಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ  
ಜವಾಖಾರಿಯಿಗೂ ಈ ನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದ್ಯುಲ್ಲ..’ ಎಂದಳಷ್ಟೇ ಮತ್ತು.

‘ಹೌದು ಮತ್ತು, ಎಲ್ಲಾ ಸಿ ಹೋಗುತ್ತೆ, ಅಪ್ಪಾಜಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಿನ್ನ  
ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯೇ ನಿನೊಂದು ದಾರಿ ತೋರಿಸುತ್ತೆ ನೋಡ್ದಿರು..’ ರಮ್ಮಾಳಿಂದಳು.

ಆ ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯೇ ನಿನೊಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನ್ನು  
ರಮ್ಮಾಳಿ...ಎಂದುಕೊಂಡಳು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ.

ಗಾಂಡಿನೀಲಿ ಬಣ್ಣದ ಜೊಡಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕಳೆಕಳೆಯಾಗಿದ್ದ ಗೆಳತಿಯನ್ನು  
ನೋಡಿದಳು. ಏಷ್ಟೇ ವೈರಾಗ್ವವೆಂದುಕೊಂಡರೂ ಯೋಗ್ಗು ಸಂಗಾತಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ  
ಸಿಗುವ ಸಂತೋಷ ಅರ್ಬಾನಿಯಾಯಿಸಿತು.

‘ರಮ್ಮಾಳಿ...ಎಂದಾರೆ ಅಜಯ್, ಅವರ ಸ್ವಭಾವ ನಿಗಿಷ್ಟವಾಗಿದ್ದ್ಯು?’

ನಗುತ್ವಾ ಕೇಳಿದಳು.

‘ಹುಂ ಕನೆ ಮತ್ತು, ಪ್ರತೀ ರಾತ್ರಿ ಮರ್ದಿದೇ ಕಾಲ್ ಮಾಡ್ದಾರೆ, ಬಿಡುವ  
ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಗಾ ಬಂದು ಮಾತನಾಡಿಸ್ತಾರೆ, ಅವು ತಾಯಿ, ತಂಡೊಗೂ  
ವಿವರ ತಿಳಿದಾಡ್ತಾರೆ, ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಅವು ನನ್ನ ನೋಡೊಳೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ  
ಬರಾರಂತೆ..’

‘ಅಫೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಪ್ಪಾಜಿಗೆ ತಿಳಿದ್ದ್ಯುನೇ?’

‘ಮನ ಮತ್ತು ನಿನು, ನಾನು ಮೊದ್ದ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇ ಅಪ್ಪಾಜಿ ಜೊತೆಗೆ,  
ಅವು ಒಕ್ಕೆ ಅಂದ್ಯೋ ನಂಗಿ ನಿಜವಾಗಿ ದ್ಯುಯ ಬಂದಿದ್ದು. ಅವುಗಂತೂ  
ತುಂಬಾ ಮಿಷಿಪಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮಿಷಿಗೆ ಕಾರಣರಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಹೇಮುಂತನನ್ನು  
ತುಂಬಾ ನೆನಿಸಿಕೊಂಡ್ಯು..’ ಎಂದಳು ರಮ್ಮಾಳಿ.

ಕ್ರತ್ಯಾಗುವವರೆಗೂ ಗೆಳತಿಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದು ನಂತರ ಕೊಂಡೆ  
ಬಂಗಲೆಗೆ ಹಿಂದಿಗಿರಿದರು. ತನ್ನ ಕೇನೆಟಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ರಮ್ಮಾಳಾನ್ನು ಪಿಂಚಿಯವರೆಗೆ  
ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿಗಿರಿದಳು.

ಆ ಸಂಚೇ ರಮ್ಮಾಳೋಂದಿಗೆ ಕಳೆದರಿಂದ ಅವಳ ಮನಸ್ಸು  
ನಿರಾಳವಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೇನು ಇವತ್ತಿನ ರಾತ್ರಿಯೆಂದೇ. ಈ ದಿಷ್ಟ್ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು  
ಕೆಳುದು ಬಿಟ್ಟರಿಚಿನ ಜಾವೆ ಚಂಡ್ರಪು, ಸುಂದರಿಯರ  
ಬಾಧನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಎಲ್ಲ ರಹಸ್ಯಗಳೂ ಬಿಯಲೀಗೆ ಬರುತ್ತವೆ.  
ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತನ್ನ ತಾಯಿ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ದೈವಿನ ಹಿಂದೆ ಒಡಿ  
ಹೋದವಲೀಂದು ಇಷ್ಟು ದಿನ ಅವಧಿದ್ದ ಕಳಂಕ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಳು  
ಮೋದಿನಂತಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸಂಹೋಡದ ವಿವರ ಇನ್ನಾವುದಿದೆ?

ಆ ರಾತ್ರಿ ಸಂಹೋಡದಿಂದ ಲಂಡ್ರೆಗಂದಿದ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಮತ್ತುವಿಗೆ ನಿದ್ರೆ  
ಬರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೋ ಗಾಥವಾಗಿ ನಿದ್ರಿಸಿದ್ದಳು.

ಯಾವುದೊಂದು ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ತನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದು  
ನಿಂತಂತಾದಾಗ ಮತ್ತುವಿಗೆ ಫ್ರಾನ್ ವೈಕಿರಾಯಿತ್ತಾರೆ. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಾಡೆ ಬಾಗಿ  
ಕೊಲ್ಲಿ ಉತ್ತೋಫಾರಂ ಹಿಂದಿಗಿರಿದ ಕರವಸ್ತು ವನ್ನು ಅವಳ ಮೂಗಿಗೆ ಹಿಡಿದಾಗ  
ಅವಳು ಆ ಕ್ರಾಂತಿ ಪ್ರಜ್ಞ ತಪ್ಪಿದ್ದಳು. ಮತ್ತುವಿಗೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು  
ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಚ್ಚೆರವಾಯಿತು. ತಾನೆಲ್ಲಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಲಿ.  
ಗಾಂಡಿಯಿಂದ ಕ್ಷೀಳಿವಾಗಿ ಸೂರ್ಯನ ಬಳಿಕು ತೂರಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನಿಧಾನ  
ವಾಗಿ ಆ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ತನ್ನ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲುತ್ತಾದಿಗಬು. ಕಲ್ಲಿನ ಗೋಡೆ,  
ಕಲ್ಲಿನ ಭಾವಣೆಗಳು ಗೋಡರಿಸತ್ತಾದಿಗಬು.

ಎಂದಂದೆ ತಾನಿರುವುದು ಕೊಂಡಿ ಬಹಳ ಭಯಾಗಿ ಬೆಳ್ಳಿರವಾಗಿತ್ತು.  
ಯಾರೋ ತನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತಂತಾದಾಗ ತನಗೆ ವಚ್ಚೆರವಾಗಿತ್ತು.